

Jeugdzorgbrede werkwijze suïcidepreventie:

wat is al ontwikkeld en wat kunnen we verwachten in de nabije toekomst

Online studiemiddag suïcidepreventie bij jongeren
18 November 2021

Anita Jansen, projectleider

- *In Contact Blijven, terugdringen suïcide JeugdzorgPlus*
- *Jeugdzorgbrede werkwijze suïcidepreventie, Landelijke agenda suïcidepreventie onderdeel 5C*

113 zelfmoord
• • • •
preventie

Aanleiding en context

Na transformatie Jeugdzorg 2015:

- Toename jongeren met psychische problematiek in crisis in JZ+ (en daarmee ook van suïcidepogingen)
- Vanuit branche: betere zorg voor kwetsbare jongeren > actieplan Best Passende Zorg
- Medewerkers vaardig maken en ondersteunen
- Gezamenlijk ontwikkelen en “the best there is”
- Geen tot weinig cijfermatig inzicht
- Leren van suïcidepogingen en suïcides

Landelijke agenda suïcidepreventie 2021-2025

1. Durven en leren praten over suïcide.
2. Professionals opleiden, bijscholen en toerusten.
3. Suïcidepreventie in de wijk verstevigen, op scholen en in de sociaal-economische sector.
4. Bereik van specifieke doelgroepen vergroten.
5. Veiligheid en effectiviteit van zorg verbeteren vanuit samenwerking tussen professionals, naasten en ervaringsdeskundigen.
6. Barrières opwerpen voor dodelijke middelen.
7. Opzet van een landelijk lerend systeem.

Actieprogramma Zorg voor de jeugd, 2018

Actieplan Best Passende Zorg Kwetsbare Jongeren (BGZJ)

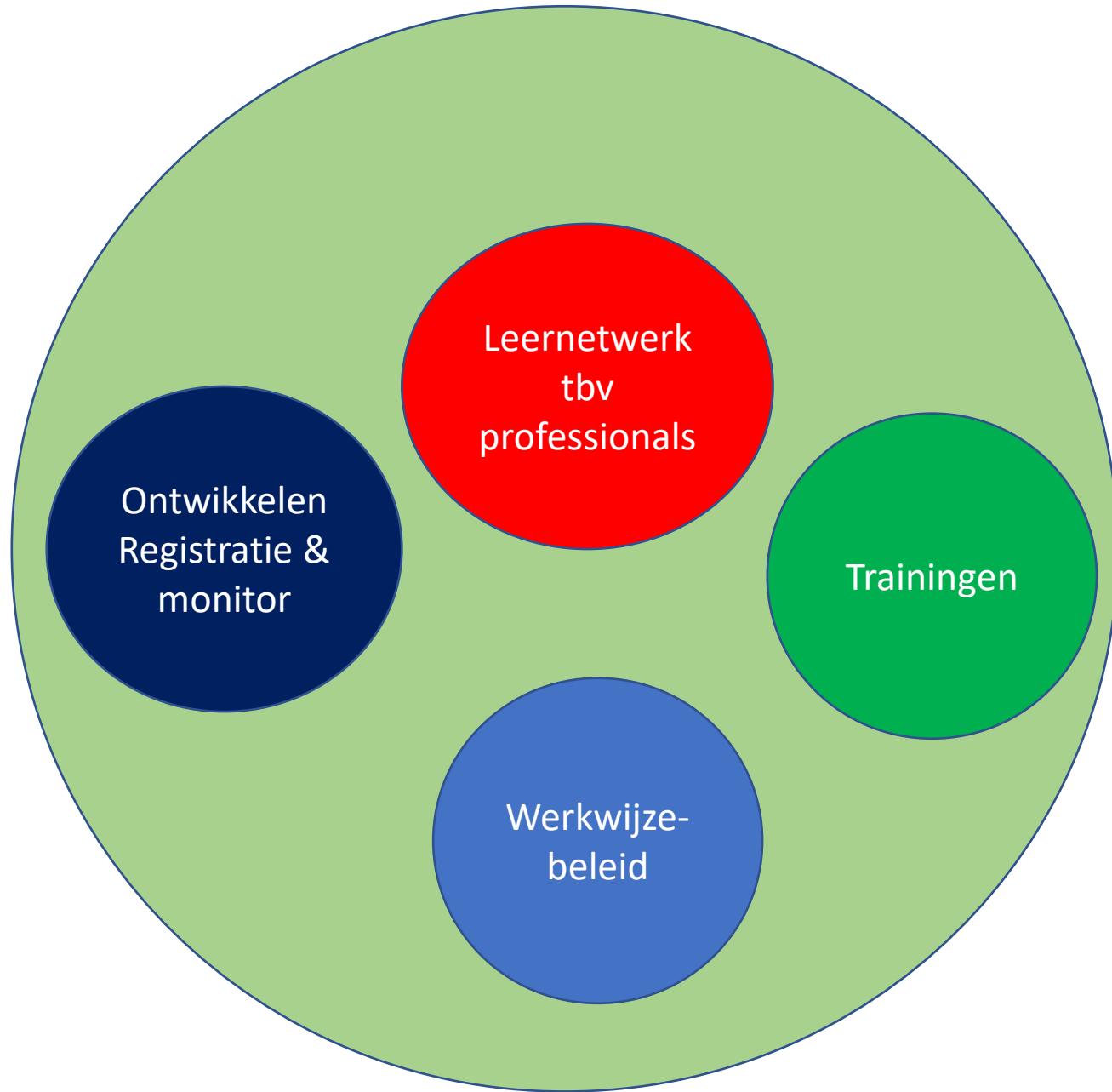
Sept 2019
projectsubsidie STROOMop >

Feb 2020
Start In contact Blijven

Landelijke agenda suïcidepreventie 2021-2025
Onderdeel 5C, Jeugdzorgbrede werkwijze suïcidepreventie

STROOM
Samen naar steeds
betere jeugdhulp

uitgangspunten en werkwijze ICB

Ervaringsdeskundige ouders en jongeren altijd betrokken

Transparantie en delen

Commitment JZ+ organisaties (tijd, aanwezigheid, input)

Gezamenlijk ontwikkelen

Taboes durven doorbreken

Balans Focus JeugdzorgPlus/ketenpartners

Registratie: om van te leren, ontwikkeld met professionals

Ophalen kennis, ervaring en behoefte JZ+ organisaties

Kernteam, ambassadeurs JZ+, werkgroepen

Expertise 113 (adviseurs/trainers)

Meelezen K&JP, inspectie, AKJ, GGZ, kenniscentra

Registratie: samen met Supranet GGZ en StroomOP Jeugd-Monitor,

Basismodules, Train-de-trainer, checklisten voor maatwerk

Pedagogisch medewerker	Behandelaar	Ondersteunend personeel
1. Contact maken en behouden (wanhoop bespreken)	1. Contact maken en behouden (wanhoop bespreken, CASE, structuurdiagnose)	1. Omgaan met signalen van suïcidaliteit
2. Samenwerken met ouders	2. Samenwerken met ouders	2. Op zoek naar gepaste hulp/hoe kan je doorverwijzen.
3. Vergroten veiligheid: werken met veiligheidsplan	3. Vergroten veiligheid: werken met veiligheidsplan (o.a. autonomie versus veiligheid)	3. Hoe werkt dit in jouw organisatie
4. Met plezier je werk blijven doen (professionele nabijheid en zelfzorg)	4. Met plezier je werk blijven doen (professionele nabijheid en zelfzorg)	

Organisatie Scan suïcidepreventie > actieplan

- Intern organisatie hulpmiddel
- Snel en eenvoudige beeld
- Focus en prioritering
- Intern structureel gesprek
- Jaarlijks
- Basis MDR Behandeling van suïcidaal gedrag
- Ontwikkeld met ambassadeurs, ervaringsdeskundigen en 113

opgebouwd uit 5 onderdelen:

- A. Organisatieniveau
- B. Trainingen
- C. Behandeling
- D. Samenwerken met naasten en ketenpartners
- E. Format Actieplan

Nr.	Actie	Aanwezig/ uitgevoerd	Meetbaar aan	Bevindingen
1.	Commitment directeur/raad van bestuur, vastgelegd in een beleidsstuk (overkoepelend document met visie, beleid, trainingen zie hieronder).	ja/nee	Gehele bestuur is betrokken bij suïcidepreventiebeleid en heeft het beleidsstuk vastgesteld, ondertekend en bekend gemaakt en stelt daarmee ruimte, tijd en geld beschikbaar voor suïcidepreventie.	
2.	Overkoepelend document waarin opgenomen is: visie, beleid met zicht op hoog risicogroepen, suïcidepreventiestappenplan, training in kennis en vaardigheden, procesafspraken wat je doet als je bewust onbekwaam bent In dit document is aandacht voor: <ul style="list-style-type: none"> • Autonomie van de jongere bevorderen • Taken en verantwoordelijkheden verschillende medewerkers t.o.v.: <ul style="list-style-type: none"> ○ Herkennen ○ Screenen ○ Bespreekbaar maken ○ Doorverwijzen ○ Behandelen • Samenwerking tussen de verschillende disciplines • Samenwerking met ouders/verzorgers/naasten/netwerk • Samenwerking met ketenpartners • Aandacht voor draagkracht/draaglast van de jongere en de medewerker • Herstelmogelijkheden medewerkers en <u>postventie</u> - nazorg na suïcide(poging) • Samenwerking met onderwijs 	ja/nee	100% van de medewerkers betrokken bij zorg voor jeugdigen (en/of volwassenen) weten van het bestaan van het suïcidepreventiebeleid, waar het te vinden is en bij wie ze terecht kunnen met vragen (kenniscoördinator). 100% van de medewerkers bij hoog risico doelgroepen kent de inhoud, de basishouding t.o.v. suïcidepreventie van de organisatie en weet welke eigen taken en verantwoordelijkheden hij heeft.	
3.	Regelmatige interview voor medewerkers over omgaan met jongeren met suïcidaliteit.	ja/nee	Suïcide is opgenomen in een interview of overlegstructuur waarbij de medewerkers minimaal elk kwartaal dit onderwerp bespreken.	

Wat levert de scan op: aandachtspunten in organisaties

Formaliseren van beleid

Continuïteit borgen –
doorplannen trainingen

Betrekken
directie/management

Begin klein, kijk naar wat al
wel kan

Prioriteiten:

- Inbedden in intervisiestructuur GW & PM
- Focus op trainingen – stokje doorgeven
- Afname scan herinplannen over bepaalde tijd

Leidraad, 5 onderdelen

1. **Visie suïcidepreventiebeleid** bij JeugdzorgPlus organisaties.
2. **Organisatieniveau:** wat is nodig voor het goed ondersteunen van suïcidepreventie en in samenwerking met ketenpartners.
3. **Aandachtspunten bij diagnostiek, begeleiding en behandeling** bij suïcidaal gedrag en suïcides
4. **Praktische stappenplannen** bij signalen van suïcidaliteit, na een suïcidepoging en na een suïcide.
5. **Advies over scholingsbeleid** rondom suïcidepreventie.

Leidraad Suïcidepreventie JeugdzorgPlus

Versie 1.1

23 april 2021

Registratie: Indicatoren set JZ+ en SUPRANET GGZ

- Registratie: starten met basisset uitkomstindicatoren najaar 2021 en toewerken naar aanpassingen in systemen voor kwaliteit van zorg indicatoren

Uitkomst indicatoren	Indicatoren kwaliteit van zorg	Belevingsindicatoren (via StroomOp app)
<ul style="list-style-type: none"> - Suïcide - Suïcidepoging - Suïcidale gedachten en uitspraken - Zelfbeschadigend gedrag 	<ul style="list-style-type: none"> • Suïcidaliteit bespreken met jongere • Betrekken van naasten • Veiligheidsplan • Multidisciplinaire inschatting • Scholing personeel (signaleren / bespreekbaar maken en/of chronische suïcidaliteit) <p>Organisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personeelsverloop 	<ul style="list-style-type: none"> • Professional voelt zich toegerust in omgaan met suïcidaliteit • Jongere ervaart 'echt' contact met hulpverlener (nabijheid) • Jongere met suïcidaliteit ervaart passende zorg • Tevredenheid jongere in omgaan met suïcidaal gedrag

Eenduidig suïcidepreventiebeleid ketenbreed

- JZ+ Leidraad**
JZ+ herschrijven en actualiseren
- J&O*:**
Leidraad JZ+ en scan vertalen/aanvullen naar J&O
- J-GGZ:**
 - Concrete stappenplannen J-GGZ obv MDR.
 - Peilen behoefte leidraad.
 - Scan i.c.m. LA5a, leiderschap

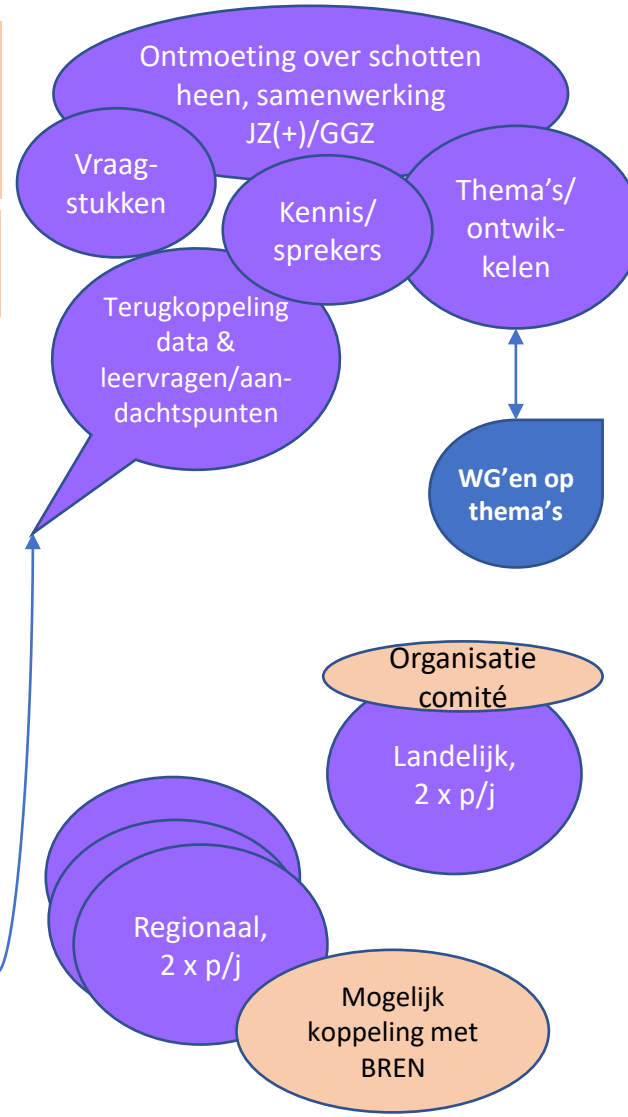
Uniformiteit (basis)training

- JZ+ basis training**
updates
- J&O*:**
Check op basis-module JZ+
- J-GGZ:**
uniformering op basismodule en verdiepende trainingen
- JZ+/J&O:**
 - Bijscholen nwe trainers
 - Opfistraining bestaande trainers (boostersessie 1 x pj)
- J-GGZ:**
Gedeelde trainerspool?

Eenduidige registratie en monitoring

- JZ+:** Start uitkomst-indicatoren, infasieren data kwaliteit van zorg (2022) (StroomOp monitor)
- J&O* check** op basisset, start aanleveren data in 2022 (StroomOp monitor)
- Supranet leden** start half 2022 met indicatoren jeugd (gefaseerd < 2 jr)
- Aansluiten J-GGZ/KJP:** uit te werken in 2022

Lerend netwerk

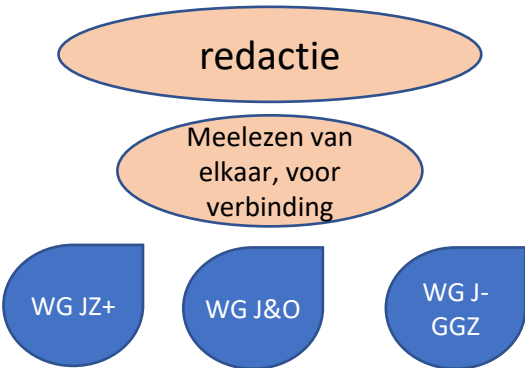

- Uniformering inhoud verdiepende trainingen (LVB, ASS, Trauma, Chronisch)
- E-learning breed beschikbaar maken. Wens: gepersonaliseerde versie samenstellen obv discipline en soort jeugdzorg
- psycho-educatie voor ouders

- WG Inhoud (JZ+/J&O/J-GGZ/Supranet).** Up to date houden definities en operationalisatie
- WG datamanagers JZ+/J&O/J-GGZ:** aanleveren data

- WG basis training J-GGZ**
- WG basis training JZ+/J&O**
- WG verdiepende trainingen (jeugdzorgbreed)**
- WG e-learning**

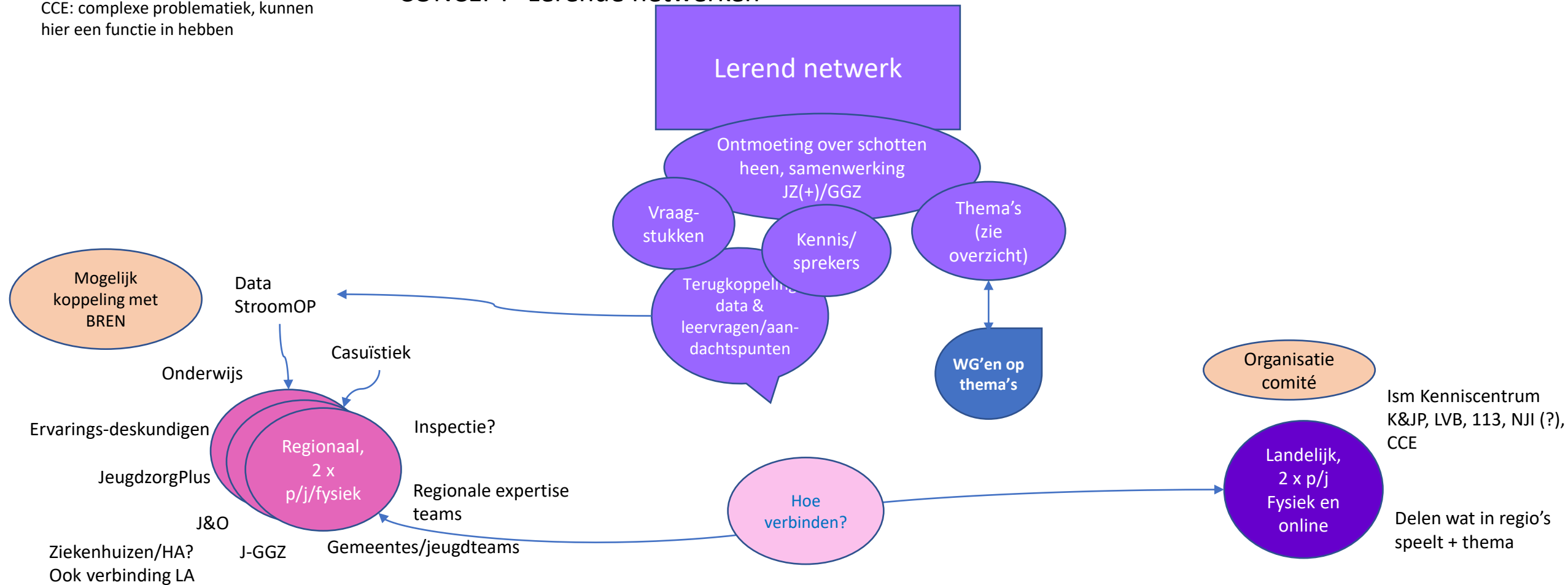
- Monitor Stroomop**
 - Expertraad: duiding
 - Integraal beeld in samenhang met andere speerpunten
 - Publieke functie
 - Panel/belevingsindicatoren.
- Rapportage Supranet:**
 - 0-100 jaar
 - Op individueel org.niveau zichtbaar
 - Besloten

*J&O = Jeugd & opvoedhulp

CCE: complexe problematiek, kunnen hier een functie in hebben

-CONCEPT- Lerende netwerken

Vragen, Suggesties?

Incontactblijven@jeugdzorgnederland.nl

AnitaJansen.AJAP@Gmail.com

06-402957145

